Nummer ZD2018-004479

Directie oov

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders **B&W**

Voordracht voor de collegevergadering van 17 juli 2018

Portefeuille Vluchtelingen en Ongedocumenteerden (14)

Agendapunt Bo

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de brief aan de gemeenteraad over de nadere uitwerking van het coalitie akkoord met betrekking tot ongedocumenteerden, waaronder de verlenging van de tijdelijke opvang tot de start van de 24 uursopvang voor ongedocumenteerden. Tevens wordt in de brief nogmaals het financiële tekort aangekaart.

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen dat
   1.1. de tijdelijke opvang voor ongedocumenteerden die is ingericht aan de Havenstraat naar verwachting per 1 oktober sluit;
   1.2. de voorbereidingen voor een 24 uursopvang voor ongedocumenteerden gestart zijn evenals het zoeken naar locaties;
   1.3. de voorbereiding veel zorgvuldigheid en dus de nodige tijd vraagt;
2. In te stemmen met het verlengen van de tijdelijke opvang tot het moment dat de 24 uursopvang wordt geopend.
3. Kennis te nemen van de overschrijding in 2018 van naar schatting € 6 miljoen, bestaande uit:
   3.1. Een overschrijding van € 3,3 miljoen op de niet gedekte uitgaven van de BBB (gemeld in brief aan de raad over uitvoering motie 312 d.d. 28 maart 2018 en opmerkende dat bij de Voorjaarsnota 2018 een claim van € 3,2 mio is ingediend welke werd afgewezen).
   3.2. Een overschrijding van ruim € 1 miljoen voor de tijdelijke opvang van 1 april tot 1 september dit jaar (gemeld in brief aan de raad over uitvoering motie 312 d.d. 28 maart 2018) plus een overschrijding van € 0,5 miljoen, aangezien de afgegeven prognose zoals opgenomen in de brief lager was dan de definitieve offerte van HVO Querido.
   3.3. Verwijzend naar beslispunt 2, leidt deze keuze tot verlenging van de tijdelijke opvang van september t/m december tot een overschrijding van naar schatting €1,2 miljoen. Dit is berekend op basis van de offerte van circa € 1,5 miljoen voor de periode april tot september, maar is wel afhankelijk van de huisvestingskosten van de nieuwe locatie.
4. Kennis te nemen van het feit dat het Rijk in de begroting van het ministerie van J&V en in de voorjaarsnota geen middelen ter beschikking heeft gesteld voor de Landelijke Vreemdelingen Voorzieningen (LVV) en dat de staatssecretaris eind komende september zal laten weten of hij voldoende budget heeft gevonden om de LVV pilots te kunnen laten starten en alle opvang gemeenten een bijdrage in de opvangkosten te geven.
5. Kennis te nemen dat het budget ongedocumenteerden binnen de begroting Zorg (Programma 6.3) onder de verantwoordelijkheid van de wethouder ongedocumenteerden wordt gebracht.
6. In te stemmen met het geven van de opdracht aan de wethouder ongedocumenteerden om op zoek te gaan naar dekking voor deze overschrijding en hierop bij de najaarsnota terug te komen.
7. In te stemmen met de brief aan de gemeenteraad over de nadere uitwerking van het coalitie akkoord met betrekking tot ongedocumenteerden.

Kernboodschap

In het coalitieakkoord is vastgelegd dat een 24 uursopvang wordt ingericht voor ongedocumenteerden. De voorbereiding vereist zorgvuldigheid en vraagt dus tijd. Naar verwachting sluit op 1 oktober 2018 de tijdelijke opvang voor ongedocumenteerden aan de Havenstraat. Het college heeft besloten om de tijdelijke opvang te verlengen tot het moment dat de 24 uursopvang open gaat en op zoek te gaan naar een locatie(s).

Bestuurlijke achtergrond

In de laatste raadsvergadering d.d. 14 maart 2018 is door de raad de motie van raadslid Groot Wassink c.s. aangenomen waarin het college wordt gevraagd om, aangezien bij de vorming van een nieuw college mogelijk aanvullende arrangementen voor ongedocumenteerden zullen worden ingericht, de thans bestaande winteropvang om te vormen tot een passende voorziening voor deze doelgroep en deze open te houden tot de vorming van een nieuw gemeentebestuur is afgerond.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat het college een 24 uursopvang voor ongedocumenteerden wil realiseren.

Over het coalitieakkoord heeft geen overleg met het rijk plaatsgevonden. In september gaat het college met het rijk in gesprek over de Amsterdamse en LVV-plannen (landelijke vreemdelingenvoorzieningen) om te zien of en hoe beide plannen in elkaars verlengde kunnen liggen.

Bestuurlijke prioriteit

Inrichting van een 24 uursopvang voor ongedocumenteerden is onderdeel van het coalitieakkoord

Wettelijke grondslag

Gemeentewet, Artikel 169

Onderbouwing besluit

1. Kennis te nemen dat;

1.1 de tijdelijke opvang voor ongedocumenteerden die is ingericht aan de Havenstraat naar verwachting per 1 oktober sluit;

1.2 de voorbereidingen voor een 24 uursopvang voor ongedocumenteerden gestart zijn evenals het zoeken naar locaties;

1.3 de voorbereiding veel zorgvuldigheid en dus de nodige tijd vraagt;

Op 1 oktober sluit naar verwachting de tijdelijke opvang voor ongedocumenteerden aan de Havenstraat. Het huurcontract dat HVO Querido heeft met de eigenaar van het pand loopt

dan af. De eigenaar van het pand is de British School Amsterdam (BSA) die het pand gaat verbouwen tot school.

De invulling van het nieuwe beleid zoals vastgelegd in het coalitieakkoord vraagt om een zorgvuldige voorbereiding. Het gaat om een complex vraagstuk, waarin het van belang geen overhaaste beslissingen te nemen.

Het college start met een verkenningsfase waarin binnen en buiten Amsterdam met betrokkenen wordt gesproken over hun ervaringen. Na de verkenningsfase zal een plan worden uitgewerkt met een onderbouwing van de gemaakte keuzen hoe de 24 uurs opvang en begeleiding in te vullen. Hierin zal ook antwoord worden gegeven op vragen als de afbakening van de doelgroep, de aanpak en het maatwerk daarin, hoe om te gaan met mogelijke aanzuigende werking en de invulling van de discretionaire bevoegdheid van de burgemeester.

Ondertussen start ook het zoeken naar geschikte locaties. Locaties zijn schaars, dus ook dit zal tijd vragen.

2. In te stemmen met het verlengen van de tijdelijke opvang tot het moment dat de 24 uursopvang wordt geopend

Omdat het uitwerken van het nieuwe beleid tijd vraagt, wordt voorgesteld de tijdelijke opvang te verlengen tot het moment dat de 24 uursopvang gereed is, omdat we de opvang van de mensen die daar zitten, nu niet willen beëindigen.

3. Kennis te nemen van de overschrijding in 2018 van naar schatting € 6 miljoen, bestaande uit:

3.1. Een overschrijding van € 3,3 miljoen op de niet gedekte uitgaven van de BBB (gemeld in brief aan de raad over uitvoering motie 312 d.d. 28 maart 2018 en opmerkende dat bij de Voorjaarsnota 2018 een claim van € 3,2 mio is ingediend welke werd afgewezen).

3.2. Een overschrijding van ruim € 1 miljoen voor de tijdelijke opvang van 1 april tot 1 september dit jaar (gemeld in brief aan de raad over uitvoering motie 312 d.d. 28 maart 2018) plus een overschrijding van €0,5 miljoen, aangezien de afgegeven prognose zoals opgenomen in de brief lager was dan de definitieve offerte van HVO Querido.

3.3. Verwijzend naar beslispunt 2, leidt deze keuze tot verlenging van de tijdelijke opvang van september t/m december tot een overschrijding van naar schatting €1,2 miljoen. Dit is berekend op basis van de offerte van circa € 1,5 miljoen voor de periode april tot september, maar het is wel afhankelijk van de huisvestingskosten van de nieuwe locatie.

De uitgaven voor het vreemdelingenbeleid worden verantwoord binnen de begroting Zorg (Programma 6.3).

Voor 2018 is €3,7 miljoen beschikbaar, waarvan €1,7 miljoen structureel en €2 miljoen incidenteel (beschikbaar gesteld bij VJN 2017). Voor de 24 uursopvang ongedocumenteerden is in het coalitieakkoord in 2019 structureel €6 miljoen extra beschikbaar gesteld en vanaf 2021 structureel €7 miljoen extra.

Op dit moment is de prognose van de uitgaven als volgt (maal 1 miljoen):

	Begroting	Prognose uitgaven	Ongedekte uitgaven
2018	€3,7	€9,7	€6 verklaring €-3,3 overschrijding BBB €-1,5 Tijdelijke opvang motie 312 tot 1/9 €-1,2 Verlenging 1/9 tot 31/12 (beslispunt), afhankelijk van nieuwe locatie
2019 2020	€7,7	€7,7	Inclusief middelen coalitieakkoord
2021 2022	€8,7	€8,7	Inclusief middelen coalitieakkoord

2018

De overschrijding op de Bed Bad en Broodvoorziening is eerder aan college en raad gemeld in de brief aan de raad over uitvoering motie 312 d.d. 28 maart 2018. Daar is ook gemeld dat er geen dekking was voor de tijdelijke opvang tot 1 september. Voor de kosten was op dat moment in alle haast een prognose van ruim €1 miljoen afgegeven. De offerte is inmiddels ontvangen en die bedraagt maximaal €1,5 miljoen (afhankelijk van het aantal mensen dat wordt opgevangen).

De kosten van de verlenging van de tijdelijke opvang zijn gebaseerd op de offerte, waarin de huur en GWL-kosten voor € 60.000 zijn opgenomen. Doordat er een nieuw pand moet komen, is nog niet bekend hoe hoog deze kosten worden.

2019 en verder

Het college gaat er vanuit dat het lastig, maar mogelijk moet zijn om de 24 uursvoorziening voor maximaal 500 ongedocumenteerden te realiseren binnen de beschikbare budgetten, maar dat dit sterk afhankelijk zal zijn van de huur- en begeleidingskosten. De gemiddelde kosten per persoon per nacht voor opvang en begeleiding zijn in Nederland ca. € 45 (exclusief organisatiekosten). De begroting in 2019 en 2020 komt uit op € 42 per persoon per nacht. Het college zal het uitgavenpatroon aanpassen aan het beschikbare budget.

4. Kennis te nemen van het feit dat het Rijk in de begroting van het ministerie van J&V en in de voorjaarsnota geen middelen ter beschikking heeft gesteld voor de Landelijke Vreemdelingen Voorzieningen (LVV) en dat de staatssecretaris eind komende september zal laten weten of hij voldoende budget heeft gevonden om de LVV pilots te kunnen laten starten en alle opvang gemeenten een bijdrage in de opvangkosten te geven.

Staatssecretaris Mark Harbers en de gemeentelijke delegatie hebben 5 juli opnieuw gesproken over de realisatie van Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen (LVV). Het

uitgangspunt van het Kabinet en van gemeenten is dat vreemdelingen zonder recht op verblijf worden begeleid naar een duurzame oplossing en gedurende dit traject opvang hebben. Het helpt daarbij dat gemeenten en Rijk op een gezamenlijke en eenduidige manier handelen.Tijdens de Landelijke Regietafel Migratie en Integratie van 26 september staat dit onderwerp opnieuw op de agenda. Zowel de gemeentelijke vertegenwoordigers als het ministerie van Justitie en Veiligheid hebben vertrouwen dat in de periode in aanloop naar de Landelijke Regietafel Migratie tot een samenwerkingsovereenkomst kan worden gekomen over de ontwikkeling van de LVV's.

Probleem is de financiering: in de begroting van het ministerie van J&V en in de voorjaarsnota zijn geen middelen ter beschikking gesteld voor opvangkosten die de gemeenten maken en voor de Landelijke Vreemdelingen Voorzieningen (LVV). Indien er voor eind september tot een samenwerkingsovereenkomst wordt gekomen, dan betekent dit voor de gemeenten dat de financiering rond moet zijn.

5. Kennis te nemen dat het budget ongedocumenteerden binnen de begroting Zorg (Programma 6.3) onder de verantwoordelijkheid van de wethouder ongedocumenteerden wordt gebracht.

De verantwoordelijkheid voor het budget Zorg ligt bij wethouder Zorg, terwijl dit deel van het budget bij wethouder ongedocumenteerden ligt. Compensatie van de lasten binnen het programmaonderdeel is niet mogelijk, omdat dit het enige budget is dat binnen de zorgbegroting onder deze wethouder valt.

6. In te stemmen met het geven van de opdracht aan de wethouder ongedocumenteerden om op zoek te gaan naar dekking voor deze overschrijding en hierop bij de najaarsnota terug te komen.

In 2018 is er sprake van een incidenteel tekort van €6 miljoen. Het grootste deel daarvan is onvermijdelijk (€4,8 miljoen). Het betreft kosten die in vorige collegeperiode zijn gemaakt voor bed, bad en brood en de tijdelijke opvang tot 1 september.

Een klein deel (€1,2 miljoen) betreft een bestuurlijke keuze om de tijdelijke opvang te verlengen tot dat de nieuwe 24 uursvoorziening opent. Deze bestuurlijke keuze wordt vooruitlopend op de najaarsnota gemaakt omdat we de opvang van de mensen die daar zitten, nu niet willen beëindigen.

Compensatie van de lasten binnen het programmaonderdeel is niet mogelijk, omdat dit het enige budget is dat binnen de zorgbegroting onder deze wethouder valt en terugschalen van de voorzieningen haaks staat op het coalitieakkoord.

Compensatie zal elders in de begroting gevonden moeten worden dan wel binnen de portefeuille van de wethouder.

7. In te stemmen met de brief aan de gemeenteraad over de nadere uitwerking van het coalitie akkoord met betrekking tot ongedocumenteerden.

In de brief wordt de raad geïnformeerd over de nadere uitwerking van het coalitie akkoord en over de verlenging van de tijdelijke opvang tot de start van de 24 uursopvang voor ongedocumenteerden.

Financiële onderbouwing

Tabel 2: Financiële consequenties van de beslispunten

BATEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Vreemdelingenbeleid	324	S	€ 1.700.000,00	€ 7.700.000,00	€ 7.700.000,00	€ 8.700.000,00
Vreemdelingenbeleid (VJN 2017)	324	I	€ 2.000.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Totaal			**€ 3.700.000,00**	**€ 7.700.000,00**	**€ 7.700.000,00**	**€ 8.700.000,00**

LASTEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Vreemdelingenbeleid	324	S	€ 9.700.000,00	€ 7.700.000,00	€ 7.700.000,00	€ 8.700.000,00
Totaal			**€ 9.700.000,00**	**€ 7.700.000,00**	**€ 7.700.000,00**	**€ 8.700.000,00**

I=Incidenteel

S=Structureel

Consequenties gedekt? Nee

Overige toelichting:

in 2018 €6 miljoen overschrijding (uitgaande van verlenging tijdelijke opvang tot 31 december 2018 en afhankelijk van de huisvestingskosten van deze verlengde tijdelijke opvang)

Verklaring:

€-3,3 miljoen Overschrijding BBB (claim van € 3,2 miljoen ingediend bij de VJN 2018 en deze is afgewezen

€-1,5 miljoen Tijdelijke opvang motie 312 tot 1/9

€-1,2 miljoen Verlenging tijdelijke opvang van 1/9 tot 31/12 (beslispunt), nog afhankelijk van huisvestingskosten nieuwe locatie.

Voor 2018 zijn de consequenties niet gedekt. Voor 2018 bedraagt het geraamde tekort € 6 miljoen en hierop wordt bij de NJN 2018 teruggekomen. Voor 2019 wordt geen tekort verwacht aangezien het beschikbare budget als kader wordt gezien en de uitgaven daarop worden aangepast.

Conclusie:

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn niet of gedeeltelijk geraamd in de begroting. Een dekkingsvoorstel ontbreekt of voorziet niet in volledige dekking en derhalve is niet voldaan aan de begrotingsregels.

Communicatie

Binnen de gemeente: opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Stukken

Registratienr.	Naam
AD2018-082994	BRIEF 20180706 raadsbrief 17 juli inzake coalitieakkoord ongedocumenteerden.doc (msw8)
AD2018-082547	College van B&W Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

[redacted]

Besluit college van burgemeester en wethouders